

נר לדוד - גליון 16
ו' אב תשפ"א

בס"ד

בשנותיה הראשונות של המדינה, בשעה שהארץ החלה פורחת ומשגשגת, ולמראה השדות המלבלבים באילנות פרי ושיחי ירק, הבתים הנבנים במהירות בכל פינה, ותפוצות ישראל השבים לארצם ומולדתם מכל קצוות תבל, היה האבל בתשעה באב על חורבן הבית והארץ לא ברור להמון העם, שמראית עיניהם טשטשה את אשר אמורים היו לחוש בלבם.

לעזרתם בא רבי דוד זריצקי שבשורות אחדות הבהיר את הטשטוש, פיזר את ענני הערפל הגשמי המחפים על החסר הרוחני האיום השורר בכל פינה, וחידד את המבט על המצב הנורא שדוקא במדינה היהודית המתחדשת על אדמת ארץ הקודש, הכפירה משתוללת והסחי והמאוס ממלאים את רחובותיה.

כהרגלנו בגליון תשעה באב אנו מביאים שיר כואב מתוך "עינים צחיחות" המבטא את הכאב והיגון הבלתי-נתפס על מה שעבר על עמנו בשנות הזעם.

ויהי רצון שתחזינה עינינו בשוב ה' לציון ברחמים, במהרה בימינו. אמן.

בברכה

מערכת "נר לדוד"

— אנו בוכים —

— ואנו ממשיכים לבכות!

הטרקטור נוגס בבשרו של השדה, והנה קם השדה לתחיה אחרי אלפיים שנה, בתים לבנים צצים על פני אדמת הקודש, עשרות לשונות מצייצים בעיר ובכפר, באויר ובים, לשון הקודש ניערה את האבק מעל פניה –

ובכל זאת אנו ממשיכים לבכות.

הגלויות מתקבצות לאט לאט, הנה ישנן כבר ארצות שלא נותר בהן אף יהודי אחד, יושבים אנו יד ביד עם ממשלות אדירות וקולנו נשמע מסוף העולם ועד סופו –

ואנו ממשיכים לבכות, לבכות מרה ולהתאבל כדרך האבלים, להתפלש בעפר ולהתענות בחמשת העינויים, ובשעה שאנו מתפלשים בעפר ובוכים על חורבן הבית שהוא חורבן האומה, הולכים ומוקמים כפרים, מגיעות לנמלינו אניות המביאים אחים למכורתם, יורקים בתי החרושת ענני פיח ומייצאים סחורות לרחבי העולם, סחורות מארץ היהודים –

ואנו בכל זאת בוכים!

ביום ובלילה בוכים אנו, עם זריחת השמש על פני שדות ברוכות מגד ועם שקיעתה מעבר להרים עטופי יערות ועצי גפן, ומקוננים:

— "אלי ציון ועריה, כמו אשה בצריה, וכבתולה חגורת שק על בעל נעוריה!"

כי הבכי שלנו לא נבע מחורבן העצים והאבנים, משום שידענו כי ד' כלה חמתו בהם, ומשום כך אין הוא נפסק כאשר העצים והאבנים קמים לתחיה, אולם –

— "עלי כבוד אשר גלה בעת חורבן דבירה" —

על דא קא בכינא.

על האי שופרא דבלי בארעא, על היופי היהודי שניטל מאתנו עם החורבן הגדול, וטרם חזר אלינו. על הכבוד היהודי שהוחלף וחולל, על כבוד אלוקי ישראל שהושמץ ושנשמץ עד היום הזה – על כך אנו מתאבלים.

כי הטרקטור החורש את האדמה ומחיה אותה, את האדמה הוא מחיה ואילו את נשמת האדמה אין בכוחו להחיות. כי הרי אדמת הקודש אינה עפר כשאר עפר דעלמא, אין היא דוממת ואין היא מקבלת צורה מכל חורש ומחרשה. נשמה יש לה. וכשם שאויר ארצנו מחכים, כך עפר אדמתנו מקדש. שעל אדמה מעבר לגבול כבר מטמא טומאת מת. ספח של אדמה מחוץ לגבול ארץ הקודש – אין עליו שום חיובים של תרומות ומעשרות, הוא ארץ פשוט, רגבי עפר, שאם מעבדים אותם מצמיחים הם, ואם לאו – נשארים שוממים, ואילו אדמתנו אינה שוממה רק משום שאינם מעבדים אותה, אלא משום שמגלים את הכבוד ממנה, משום שמתחסים אליה כאל אחת השפחות –

— ולא היא, ארצנו גבירה היא! ואוי לו מי שניגש אליה בידים עסקניות.

אנו בוכים על שעוטפים את ארצנו במעטה של ארציות, את האדמה במעטה של אדמות ואין מי שיבין הלך רוחה, ואין מי שיתכופף לשמוע אנקתה, ואין רואה דמעתה על לחיה שעה שהיא נחרשת בשבת, שעה שהיא מרגישה על גופה שנתקדש בעשר קדושות את טרטור המנוע, דוהר על פניה בגאוות נצחון של הרע על הטוב.

וכשאנו רואים את מקום נזירה וקדושה תפוס על ידי מעשני חשיש ושכורי יין – מתישבים אנו על הארץ ונושאים קול נהי:

— "עלי טפי מלכיה בני דוד גבירה" – שהפכו לעבדים המנקים רצפות בארמונותיהם של אחרים, על אלה שמכרו את הקדושה עבור נעליים ואת הטוהר בעבור הרע.

— האין מקום לבכי?

'דרכי ציון אבלות', מקונן הנביא, ואילו אנו מקוננים על דרכי ציון המלאות מחללי שבתות וחגים, ההומות פורצי גדר וחוק אלוקי.

'שעריך שוממים', מילל הנביא במר לבו, ואילו אנו מייללים לעומתו: כי שעריך נבקעים בבעיטות חזקות לקול תרועתם של רבבות העוזבים את בתיהם בשבתות ובחגים, מוכרים כסותם לעורם על מנת להגיע לשערים אלה, ואין בדעתם כלל להקים מחדש את השערים הללו שלפני כאלפיים שנה פארו את ארצנו ואת העולם כולו, את השערים שהתהללנו בהם שמהם תצא תורה לכל ישראל, שהמועט בהם החזיק את המרובה, שקדושתם נשארה במקומה עד היום וקוראת לנו – ואין מקשיב לה.

אנו מקוננים על שאולי ניתנה לנו ההזדמנות להוכיח, כי ראויים אנו להפריח לא רק את שממת האדמה אלא גם את נשמתה והחמצנוה, אנו יושבים על הארץ ובוכים על שעוד שנה חלפה מאז חורבן בית מקדשנו, עוד שנה ניתנה לנו כדי להתקרב אל הקדושה של ארצנו, ועדיין לא עשינו כלום למען מימוש המטרה הקדושה הזאת, ולא עוד, אלא הרבה מאתנו מתאמצים להרחיק את ישועתנו עד כמה שאפשר, לייבא טומאה מארץ העמים, להחריב עוד יותר את הארמון שחרב, ולהרבות בשועלים המתהלכים בקדשי הקדשים של האומה.

אנו בוכים על השמחה השוררת בביתנו – ועדיין אין מקום לה, על שחייב היה חוק לאסור את ההוללות בליל החורבן, אחרת היו שערי ההפקרות פתוחים לרווחה, וצעירי ישראל, צאצאי צאצאיהם של אלה שתלו כינורותיהם על ערבות הנכר ולא אבו לשיר שיר ד' – מטיבים לבם ביין ביום מר זה ואינם מרגישים את החורבן השרוי סביבותיהם.

מלאים אנו חרדה על העם החושב כי תם החורבן, אפס השממון, פרוחה השממה, צוהלת הציה ואין לנו אלא לבנות את ההריסות ולשקם את החרב. פחד תוקף אותנו בראותנו מה רב הבטחון העצמי, מה גדולה הגאווה שתקפה את כל העם מקצה אל הקצה, כאילו הכל ראוי לסעודה, כאילו כל החטאים באו על תקונם, כאילו נגאלה הארץ ומקבלת בזרועות פתוחות את העם החוזר למולדתו –

ולא כי, אלא החורבן הרוחני זועק שבעתיים מההפרחה הגשמית, כי פירוד הלבבות עולה שבעים ושבעה על קבוץ הגלויות. האניות המחזירות את הבנים לחיק האם – מביאים מנהגים אשר לא ידעום אבותינו, הליכות חיים שהארץ בוחלת בהם, מחשבות פיגול שאין העם הקדוש סובלן בחוץ לארץ, ומכל שכן בארץ הקודש.

על האי שופרא – על היופי הזה העומד על סף בתינו ומתחנן אלינו שנביאו אל הבית פנימה – דבלי בארעא ומתפורר בשיני המחרשה – אנו בוכים.

— על השואפים בעפר ארץ, והכואבים המשתוממים עלי מוקד גליליך.

* * *

החומל על דל, חמול על דלותינו וראה שברוננו בעומק גלותנו, רפא נא את שברנו ושלח תשבי לגאלנו, במהרה בימינו.

המודיע. ח' אב תשי"ט

א

אין מלים

סגר את דפך האחרון, משורר!
השלך ממך והלאה את העט והקסט.
לא נותרו לך עוד דיוקנים לתאר
ודבר לא יתרחש עוד בשבילך.

האדמה צחורה, ירקה, למאי נפקא מינא?
שלכת סתו, סופת פפור, אביב מלבב,
דמם של אלה שקבר השמדו,
הלא ישאר אדם בין כה וכה...

שיג ושיח לך עם שחקים, שפת אבנים תבין,
ספר נא אפוא מה אמרת אז,
בעת אשר רטשו ורסקו
אברי כל יקיריך שהיו לך מעולם?

אין מלים? ועדין משורר אתה?
...לפני מותה אמא מחרחרת את שמך,
משתוללים על אחותך פרוצים פרוצים
ולאחיד קבר מוכן עמוד-תליה...

בית הנה לך, נהפך באש התפת
כמהפכת סדום ועמורה,
והמקום הוצף לא בים המלח,
כי אם בים הדם...

ודשאים מתנועעים ברוח, אילנות מלבבבים,
ושוב חוזר האביב בלבנו וניחוחו -
אבל החיים שקבר קפדו,
הלא מקיבים באדמה בין כה וכה...

להוספה לרשימת התפוצה

נא שילחו את המילה "הוספה"

לתיבת המייל "נר לדוד" - nerledovid@gmail.com